

Ochrana osob omezených na svobodě

Pomůžeme vám, pokud čelíte špatnému zacházení v zařízení, kde je omezena vaše svoboda z důvodu závislosti na poskytované péči, nebo protože tak rozhodl soud.

Pomáháme bez rozdílu

Kancelář veřejného ochránce práv
Údolní 39
Brno, 602 00

Po–Pá 8.00–16.00 hodin
Telefon: +420 542 542 888
E-mail: podatelna@ochrance.cz
ID datové schránky: jz5adky

www.ombudsman.cz

Ombudsman je kontrolní instituce, která chrání vaše práva před jejich porušováním nejen ze strany úřadů státní správy. V České republice se institut ombudsmana nazývá veřejný ochránce práv a sídlí v Brně. Více než stovka zaměstnankyň a zaměstnanců Kanceláře veřejného ochránce práv každý den prověřuje vaše podněty ve čtyřech oblastech působnosti:

- ochrana před nesprávným jednáním úřadů,
- **ochrana osob omezených na svobodě,**
- ochrana před diskriminací,
- ochrana práv lidí se zdravotním postižením.

Právníčky a právníci v Kanceláři veřejného ochránce práv každý rok vyřídí více než 8 tisíc vašich podnětů.

Jak podáte podnět k prošetření zařízení?

- **osobně** v Kanceláři veřejného ochránce práv na adrese Údolní 39, Brno, každý pracovní den od 8.00 do 16.00 hodin,
- **poštou** (buď na formuláři, který je k dispozici na našem webu, nebo formou dopisu,
- **e-mailem** na podatelna@ochrance.cz,
- prostřednictvím interaktivního **on-line formuláře** na našem webu www.ombudsman.cz,
- prostřednictvím **datové schránky** (ID: jz5adky).

- psychiatrické zařízení, kde se vykonává ochranné léčení
 - dětský domov
 - zařízení pro zajištění cizinců nebo přijímací středisko pro cizince
 - jiný úřad či instituce
- Případně doplňující údaje k příslušnému úřadu (zařízení) – název a sídlo, příp. jméno a příjmení nebo jiná identifikace konkrétního úředníka:

3. V čem podle Vás úřad pochybil?

4. Čeho chcete podnětem pro ombudsmana dosáhnout?

5. Předložil/-a jste stížnost na daný úřad ještě jiné instituci? Pokud ano, kdy se tak stalo a jak Vám odpověděli?

6. Příložitě, prosím, k dopisu kopie veškerých dokumentů, které s Vaším případem souvisí. Nezapomeňte na rozhodnutí jiných institucí, pokud jste si již stěžoval/-a jinde. Seznam všech příložených dokumentů sepište zde:

Datum a město: **Podpis:**

Právničky a právníci Kanceláře veřejného ochránce práv pravidelně navštěvují zařízení, ve kterých jsou lidé omezeni na svobodě. V takových zařízeních mohou lidé být z důvodu závislosti na poskytované péči nebo protože tak rozhodl veřejný orgán.

Sledujeme zařízení.

” Vždycky mi vadilo, že musím nosit přes den pyžamo. Proto jsem si na to stěžoval, když do našeho domu pro seniory přišla paní právnička od ombudsmana na kontrolu. Díky tomu teď můžeme všichni nosit přes den svoje normální oblečení. *pan Oldřich*

Návštěvy provádíme bez ohlášení. Jejich cílem je zjistit, jak v zařízení zacházejí s lidmi omezenými na svobodě a jestli respektují jejich základní lidská práva. Snažíme se posílit ochranu před špatným zacházením, tedy před jednáním, které nerespektuje lidskou důstojnost. Pokud najdeme pochybení, žádáme jeho nápravu a o výsledcích šetření informujeme veřejnost.

Kontrolujeme například tato zařízení:

- domovy pro osoby se zdravotním postižením,
- nemocnice,
- vězeňská zařízení,
- domovy pro seniory,
- dětské domovy,
- policejní cely,
- psychiatrické nemocnice,
- zařízení pro zajištění cizinců,
- léčebny dlouhodobě nemocných a další.

Na kontrole nemůžeme být všude. Pokud váš blízký anebo vy čelíte špatnému zacházení v zařízení, kde je omezena svoboda, můžeme vám pomoci. Podejte k ombudsmanovi podnět, ve kterém co nejlépe popíšete problematickou situaci. Po přijetí podnětu vám poradíme, jak při řešení situace postupovat.

Řešíme vaše potíže.

” Ředitel našeho dětského domova mi nechtěl dávat propustky, abych mohla chodit domů na víkendy. Napsala jsem proto podnět k ombudsmanovi a díky výsledkům šetření pak ředitel změnil názor a začal mi propustky dávat. *Monika*

Ombudsman zahájí šetření, pokud by se ve vaší situaci mohlo jednat o protiprávní nebo špatné zacházení. Jestliže k němu došlo a ombudsman na to má u konkrétní instituce pravomoc, požádá o nápravu situace. O pochybení zařízení může také informovat nadřízenou instituci nebo veřejnost.

Podnět můžeme také odložit (například pokud si stěžujete na zařízení sociálních služeb nebo nemocnice). Vždycky se vám ale snažíme pomoci. Proto vám i v případě odkladu poradíme, jakým jiným způsobem můžete svůj problém řešit.

Ombudsman ročně zjistí pochybení ve více než 500 případech a v naprosté většině z nich dosáhne nápravy.

Sledováním zařízení a řešením podnětů to pro nás nekončí. Pokud zjistíme, že se podobná pochybení opakují, upozorníme poslance, poslankyně nebo vládu na potřebu změnit zákon, aby se problém vyřešil systémově.

Měníme pravidla.

” Dříve jsme se ve vězení směly sprchovat v teplé vodě jen jednou týdně. Po šetření ombudsmana se změnila vyhláška a dneska máme právo na sprchu dvakrát za sedm dní. *paní Veronika*

Každý rok vydáváme zprávu pro poslaneckou sněmovnu, která shrnuje výsledky z návštěv zařízení, kde jsou osoby omezené na svobodě. Také připomínkujeme zákony, které je potřeba změnit, aby se snížila pravděpodobnost špatného zacházení s lidmi v kontrolovaných zařízeních.

Ročně navštívíme přibližně 20 zařízení, kde jsou lidé omezeni na svobodě.

PODŇET PRO OMBUDSMANA Z DŮVODU ŠPATNÉHO ZACHÁZENÍ S OSOBU OMEZENOU NA SVOBODĚ

1. Stěžovatel/-ka: Jméno a příjmení:

Bydliště:

Telefon:

E-mail:

Zastupujete stěžovatele/-ku? Uveďte prosím i Vaše údaje.

Jméno a příjmení zástupce:

Bydliště:

Telefon:

E-mail:

Zmocnění k jednání doložte níže uvedenou plnou mocí:

Plná moc:

Zmocnitel (ten, kdo plnou moc uděluje) Zmocněnec (ten, kdo na základě plné moci jedná)

2. Podnět směřuje proti: (označte příslušné zařízení)

- Vězeňská služba ČR (věznice)
- Policie ČR (policejní cely)
- zařízení, kde se vykonává ochranná nebo ústavní výchova